

ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΗΣ
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ ΑΝΘΡΩΠΙΝΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ
ΠΡΩΤΟ ΤΜΗΜΑ
ΥΠΟΘΕΣΗ ΛΟΥΛΗ
ΚΑΤΑ
ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
(Προσφυγή υπ' αριθ. 43374/06)

ΑΠΟΦΑΣΗ
ΣΤΡΑΣΒΟΥΡΓΟ
31 Ιουλίου 2008

*Η παρούσα απόφαση θα καταστεί οριστική
υπό τις οριζόμενες στο άρθρο 44 παρ. 2 της Συμβάσεως προϋποθέσεις.
Ενδέχεται να τύχει βελτιώσεων ως προς τη μορφή.*

Στην υπόθεση Λούλη κατά της Ελλάδος

Το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων (Πρώτο Τμήμα),
συνεδριάζον σε τμήμα συντιθέμενο από τους δικαστές :

Nina Vajić, Πρόεδρο,

Χρήστο Ροζάκη,

Khanlar Hajiyev,

Dean Spielmann,

Sverre Erik Jebens,

Giorgio Malinverni,

Γεώργιο Νικολάου,

και τον Γραμματέα του Τμήματος, Søren Nielsen.

Αφού διασκέφτηκε σε συμβούλιο στις 8 Ιουλίου 2008.

Εκδίδει την ακόλουθη απόφαση, η οποία υιοθετήθηκε κατά την ως άνω
ημερομηνία :

ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ

1. Η υπόθεση εισήχθη δυνάμει της (υπ' αριθ. 43374/06) προσφυγής, την οποία κατέθεσε κατά της Ελληνικής Δημοκρατίας η Ελληνίδα υπήκοος Διονυσία Λούλη («η προσφεύγουσα»), η οποία προσέφυγε ενώπιον του Δικαστηρίου στις 4 Οκτωβρίου 2006 δυνάμει του άρθρου 34 της Συμβάσεως για την Προάσπιση των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και των Θεμελιωδών Ελευθεριών («η Σύμβαση»).

2. Η προσφεύγουσα εκπροσωπείται από τον Δικηγόρο Αθηνών Α. Αναγνωστάκη. Η Ελληνική Κυβέρνηση («η Κυβέρνηση») εκπροσωπείται από τους εξουσιοδοτημένους εκπροσώπους του πληρεξουσίου της, Ο. Πατσοπούλου, Πάρεδρο του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους, και Σ. Τρεκλή, Δικαστική Αντιπρόσωπο του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους.

3. Η προσφεύγουσα παρεπονείτο, υπό το πρίσμα του άρθρου 6 παρ. 1 της Συμβάσεως, ότι υπήρξε παραβίαση του δικαιώματος προσβάσεως αυτής σε δικαστήριο.

4. Στις 7 Σεπτεμβρίου 2007, το Δικαστήριο απεφάσισε να κοινοποιήσει την προσφυγή στην Κυβέρνηση. Δυνάμει του άρθρου 29 παρ. 3 της Συμβάσεως, το Δικαστήριο απεφάσισε, περαιτέρω, να αποφανθεί ταυτοχρόνως επί του παραδεκτού και επί της ουσίας.

ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΑ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΑ ΠΕΡΙΣΤΑΤΙΚΑ

ΟΙ ΙΔΙΑΙΤΕΡΕΣ ΠΕΡΙΣΤΑΣΕΙΣ ΤΗΣ ΥΠΟΘΕΣΕΩΣ

5. Η προσφεύγουσα γεννήθηκε το 1925 και διαμένει στην Αθήνα.

6. Στις 23 Μαΐου 2002, η προσφεύγουσα υπέβαλε για λογαριασμό της και, ταυτοχρόνως, ως νόμιμη εκπρόσωπος του συζύγου της, ο οποίος έπασχε από άνοια, μήνυση κατά τριών ατόμων για απάτη. Η προσφεύγουσα κατηγορούσε τα άτομα αυτά ότι είχαν παραπλανήσει τον σύζυγό της και είχαν επιτύχει να υπεξαιρέσουν μεγάλο μέρος των κοινών τραπεζικών καταθέσεών τους. Σε βάρος των ατόμων αυτών ησκήθη ποινική δίωξη και η προσφεύγουσα δήλωσε παράσταση πολιτικής αγωγής.

7. Στις 20 Νοεμβρίου 2003, το Συμβούλιο Πλημμειοδικών Αθηνών απεφάσισε να μη παραπέμψει τους κατηγορούμενους σε δίκη (απόφαση υπ' αριθ. 5066/2003).

8. Στις 4 Δεκεμβρίου 2003, η προσφεύγουσα, της οποίας ο σύζυγος είχε εν τω μεταξύ αποβιώσει, δήλωσε ενώπιον του Γραμματέα του Πλημμελειοδικείου ότι θα ασκούσε έφεση κατά της προαναφερθείσας αποφάσεως ως πολιτικώς ενάγουσα. Προς τούτο, κατέθεσε υπόμνημα, στο οποίο ανέφερε ότι ασκεί έφεση για λογαριασμό της και ως μοναδική κληρονόμος του συζύγου της. Ο Γραμματέας συνέταξε και υπέγραψε την έκθεση καταθέσεως, στην οποία ανέφερε ότι η έφεση ασκήθηκε από τη «Διονυσία χήρα Θεμιστοκλή Λούλη».

9. Στις 21 Απριλίου 2004, το Συμβούλιο Εφετών Αθηνών έκανε εν μέρει δεκτή την έφεση και παρέπεμψε τον ένα εκ των κατηγορουμένων σε δίκη (απόφαση υπ' αριθ. 780/2004). Στις 7 Μαΐου 2004, αυτός ήσκησε αίτηση αναιρέσεως.

10. Στις 5 Απριλίου 2006, το Συμβούλιο του Αρείου Πάγου έκρινε ότι η έφεση κατά της αποφάσεως υπ' αριθ. 5066/2003 ήταν απαράδεκτη επειδή είχε ασκηθεί από πρόσωπο το οποίο δεν θεμελιώνει νομιμοποίηση του νομικώς ενεργείν. Ειδικότερα, ο Άρειος Πάγος επεσήμανε ότι η προσφεύγουσα είχε ασκήσει έφεση «ως πολιτικώς ενάγουσα», χωρίς, ωστόσο, να διευκρινίζει εάν ασκούσε την έφεση αυτή για λογαριασμό της ή ως νόμιμη εκπρόσωπος του συζύγου της. Ωστόσο, κατά το ανώτατο δικαστήριο, η προσφεύγουσα δεν είχε δικαίωμα να ασκήσει έφεση για λογαριασμό της, επειδή δεν υπήρξε άμεσα θύμα της καταγγελλθείσας κλοπής, αφού δεν είχε την κυριότητα ούτε τη νομή των χρημάτων τα οποία αποτελούσαν το αντικείμενο της κλοπής, ακόμα και αν ο σύζυγος της προσφευγούσης είχε προβεί στην ανάληψη των χρημάτων αυτών από τον κοινό λογαριασμό τους. Επίσης, η προσφεύγουσα δεν είχε δικαίωμα να ασκήσει έφεση ως κληρονόμος του συζύγου της / θύματος, επειδή η ιδιότητα αυτή δεν προκύπτει από τη σχετική προς την έφεση έκθεση, αφού η αναφορά στην προσφεύγουσα ως *χήρα Θεμιστοκλή Λούλη* δεν αρκεί.

11. Έτσι, ο Άρειος Πάγος αναίρεσε την προσβληθείσα απόφαση (απόφαση υπ' αριθ. 814/2006).

ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΟ ΝΟΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

I. ΕΠΙ ΤΗΣ ΠΡΟΒΑΛΛΟΜΕΝΗΣ ΑΙΤΙΑΣΕΩΣ ΓΙΑ ΠΑΡΑΒΙΑΣΗ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 6 ΠΑΡ. 1 ΤΗΣ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ

12. Η προσφεύγουσα παραπονείται ότι υπήρξε παραβίαση του δικαιώματος προσβάσεώς της σε δικαστήριο και επικαλείται το άρθρο 6 παρ. 1 της Συμβάσεως, το οποίο ορίζει ότι :

«Παν πρόσωπον έχει δικαίωμα όπως η υπόθεσίς του δικασθή δικαίως (...) υπό δικαστήριο (...) το οποίον θα αποφασίση (...) επί των αμφισβητήσεων επί των δικαιωμάτων και υποχρεώσεων του αστικής φύσεως (...)»

A. Επί του παραδεκτού

13. Το Δικαστήριο διαπιστώνει ότι η προσφυγή δεν είναι προδήλως αβάσιμη κατά την έννοια του άρθρου 35 παρ. 3 της Συμβάσεως. Το Δικαστήριο επισημαίνει, εξ άλλου, ότι η εν λόγω αιτίαση δεν προσκρούει σε άλλον λόγο απαραδέκτου. Αρμόζει, επομένως, να γίνει δεκτή ως παραδεκτή.

B. Επί της ουσίας

1. Οι θέσεις των διαδίκων

14. Η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι είχε αναφέρει ρητώς στο υπόμνημά της, το οποίο κατέθεσε εις χείρας του Γραμματέα του Πλημμελειοδικείου ο οποίος παρέλαβε το δικόγραφο της εφέσεως την οποία ήσκησε, ότι θα ασκούσε έφεση όχι μόνο για λογαριασμό της, αλλά και ως μοναδική κληρονόμος του συζύγου της. Ωστόσο, ο Γραμματέας παρέλειψε να το αναφέρει στην έκθεση καταθέσεως και διεχώρισε τα δύο έγγραφα, γεγονός το οποίο οδήγησε τον Άρειο Πάγο να απορρίψει την έφεση ως απαράδεκτη. Η απόφαση αυτή είναι, κατά την προσφεύγουσα, άδικη, επειδή ο Άρειος Πάγος θα μπορούσε να είχε λάβει υπ' όψη το υπόμνημα το οποίο συνόδευε τη σχετική προς την έφεση δήλωση της προσφευγούσης.

15. Η προσφεύγουσα συμπεραίνει ότι, στην παρούσα υπόθεση, η έφεσή της απερρίφθη ως απαράδεκτη λόγω ενός σφάλματος για το οποίο δεν πρέπει να θεωρηθεί ότι ευθύνεται. Κατά την προσφεύγουσα, ο Άρειος Πάγος επέδειξε υπερβολικό φορμαλισμό και επέβαλε περιορισμό στο δικαίωμα προσβάσεώς της σε δικαστήριο, περιορισμό ουδόλως ανάλογο προς τους σκοπούς της διασφάλισης της νομικής ασφάλειας και της ορθής απονομής της δικαιοσύνης.

16. Η Κυβέρνηση υποστηρίζει ότι η προσφεύγουσα δεν στερήθηκε το δικαίωμα προσβάσεώς της σε δικαστήριο. Για τους σκοπούς της ορθής απονομής της δικαιοσύνης, πρέπει να γίνει αποδεκτή η ύπαρξη διατυπώσεων με στόχο την έγκυρη προσφυγή ενώπιον εθνικού δικαστηρίου. Οι διατυπώσεις αυτές, οι οποίες είναι συγκεκριμένες και δύνανται ευκόλως να τηρηθούν, δεν έχουν ως στόχο τον περιορισμό αλλά την οργάνωση της προσβάσεως στα δικαστήρια. Η προσφεύγουσα, η οποία είναι συνταξιούχος δικηγόρος, θα έπρεπε να γνωρίζει τις υποχρεώσεις της

όσον αφορά την άσκηση ενδίκου μέσου. Ως εκ τούτου, η απόρριψη της εφέσεώς της από τον Άρειο Πάγο δεν ήταν παρά η προβλέψιμη συνέπεια του σφάλματος το οποίο προέκυψε κατά την κατάθεση του δικογράφου της εφέσεως.

17. Η Κυβέρνηση προσθέτει ότι θα έπρεπε η προσφεύγουσα να επιδείξει επιμέλεια και να ελέγξει την ακρίβεια των στοιχείων τα οποία περιέχονταν στην υπό του Γραμματέα συνταχθείσας εκθέσεως. Τούτο θα είχε επιτρέψει στην προσφεύγουσα να διαπιστώσει και ενδεχομένως να διορθώσει το σφάλμα του Γραμματέα. Στο σημείο αυτό, η Κυβέρνηση υπογραμμίζει ότι σε καμία περίπτωση ο Γραμματέας δεν οφείλει να αναφέρει, με δική του πρωτοβουλία, την ιδιότητα υπό την οποία ένα πρόσωπο ασκεί ένδικο μέσο, αλλά έγκειται στον ενδιαφερόμενο ή στον συνήγορό του να βεβαιωθεί ότι ο Γραμματέας ορθώς ανέφερε στην έκθεση όλα τα χρήσιμα στοιχεία.

2. Εκτίμηση του Δικαστηρίου

α) Γενικές Αρχές

18. Το Δικαστήριο υπενθυμίζει την πάγια νομολογία του, σύμφωνα με την οποία δεν έχει ως ρόλο να υποκαθιστά τα εθνικά δικαστήρια. Έγκειται, κατ' αρχήν, στις εθνικές αρχές, και δη στα δικαστήρια, να ερμηνεύουν την εθνική νομοθεσία (βλ., μεταξύ πολλών άλλων, *García Manibardo κατά Ισπανίας*, αριθ. προσφυγής 38695/97, § 36, ΕΔΑΔ 2000-II). Εξ άλλου, το «δικαίωμα σε δικαστήριο», ιδιαίτερη πτυχή του οποίου συνιστά το δικαίωμα προσβάσεως, δεν είναι απόλυτο και υπόκειται σε εμμέσως αποδεκτούς περιορισμούς, ιδία δε όσον αφορά τις σχετικές προς το παραδεκτό προσφυγής προϋποθέσεις, διότι, ως εκ της φύσεώς του, συνεπάγεται ρύθμιση από το κράτος, το οποίο, στην περίπτωση αυτή, διαθέτει ευρύ περιθώριο εκτιμήσεως. Εντούτοις, οι περιορισμοί αυτοί δεν θα έπρεπε να εμποδίζουν την πρόσβαση διοικουμένου κατά τρόπο ή σε σημείο που να θίγεται ουσιαστικά το δικαίωμά του σε δικαστήριο. Τέλος, είναι ασυμβίβαστοι με το άρθρο 6 παρ. 1 όταν δεν τείνουν προς ένα νόμιμο σκοπό και δεν υφίσταται εύλογη σχέση αναλογικότητας ανάμεσα στα χρησιμοποιούμενα μέσα και στον επιδιωκόμενο σκοπό (βλ., μεταξύ πολλών άλλων, *Edificaciones March Gallego S.A. κατά Ισπανίας*, απόφαση της 19^{ης} Φεβρουαρίου 1998, *Σύλλογή Αποφάσεων (Recueil des arrêts et décisions)* 1998-I, παρ. 34). Πράγματι, το δικαίωμα προσβάσεως σε δικαστήριο θίγεται όταν η ρύθμισή του παύει να εξυπηρετεί τους σκοπούς της νομικής ασφαλείας και της ορθής

απονομής της δικαιοσύνης, και αποτελεί ένα είδος εμποδίου το οποίο δεν επιτρέπει την επί της ουσίας εκδίκαση της υποθέσεως του διοικουμένου από το αρμόδιο δικαστήριο.

19. Το Δικαστήριο υπενθυμίζει, περαιτέρω, ότι το άρθρο 6 της Συμβάσεως δεν αναγκάζει τα Συμβαλλόμενα Κράτη να συστήνουν εφετεία ή αναιρετικά δικαστήρια. Πάντως, ένα Κράτος το οποίο διαθέτει τέτοιου είδους δικαστήρια, οφείλει να μεριμνά ώστε οι διοικούμενοι να τυγχάνουν, ενώπιόν τους, των θεμελιωδών εγγυήσεων του άρθρου 6 (βλ., ειδικότερα, *Delcourt κατά Βελγίου*, απόφαση της 17^{ης} Ιανουαρίου 1970, série A n° 11, σελ. 13-15, παρ. 25-26). Περαιτέρω, η συμβατότητα των περιορισμών, οι οποίοι προβλέπονται από το εσωτερικό δίκαιο, με το δικαίωμα προσβάσεως σε δικαστήριο, το οποίο αναγνωρίζεται από το άρθρο 6 παρ. 1 της Συμβάσεως, εξαρτάται από τις ιδιαιτερότητες της συγκεκριμένης διαδικασίας και πρέπει να λαμβάνεται υπ' όψη η δίκη στο σύνολό της, η οποία διεξάγεται στο πλαίσιο της εσωτερικής εννόμου τάξεως (*Khalifaoui κατά Γαλλίας*, αριθ. προσφυγής 34791/97, ΕΔΑΔ 1999-IX, *Mohr κατά Λουξεμβούργου* (απόφαση επί του παραδεκτού), αριθ. προσφυγής 29236/95, απόφαση της 20ής Απριλίου 1999).

20. Το Δικαστήριο υπενθυμίζει, τέλος, ότι οι ρυθμίσεις οι σχετικές προς τις διατυπώσεις οι οποίες απαιτούνται για την κατάθεση αναιρέσεως, σκοπό έχουν τη διασφάλιση της ορθής απονομής της δικαιοσύνης και τον σεβασμό, ειδικότερα, της αρχής της νομικής ασφαλείας. Πρέπει οι ενδιαφερόμενοι να δύνανται να αναμένουν ότι οι κανόνες θα εφαρμοσθούν (*Miragall Escolano κ.λ.π. κατά Ισπανίας*, αριθ. προσφυγών 38366/97, 38688/97, 40777/98, 40843/98, 41015/98, 41400/98, 41446/98, 41484/98, 41487/98 και 41509/98, παρ. 33, ΕΔΑΔ 2000-I).

21. Μέχρι σήμερα, το Δικαστήριο έχει κρίνει κατ' επανάληψη ότι η εφαρμογή από τα εθνικά δικαστήρια διατυπώσεων οι οποίες πρέπει να τηρούνται για την άσκηση ενδίκου μέσου, είναι δυνατόν να θίγει το δικαίωμα προσβάσεως σε δικαστήριο. Αυτό συμβαίνει όταν η εξαιρετικά φορμαλιστική ερμηνεία της κοινής νομιμότητας από δικαστήριο εμποδίζει, εν τοις πράγμασι, την επί της ουσίας εξέταση του ασκηθέντος από τον ενδιαφερόμενο ενδίκου μέσου (*Běleš κ.λ.π. κατά Δημοκρατίας της Τσεχίας*, αριθ. προσφυγής 47273/99, παρ. 69, ΕΔΑΔ 2002-IX, *Zvolský και Zvolská κατά Δημοκρατίας της Τσεχίας*, αριθ. προσφυγής 46129/99, παρ.

55, ΕΔΑΔ 2002-ΙΧ).

β) Εφαρμογή στην προκειμένη περίπτωση των προαναφερομένων αρχών

22. Στην παρούσα υπόθεση, για να διαγνώσει εάν η απόρριψη ως απαράδεκτης της εφέσεως από τον Άρειο Πάγο αποστέρησε την προσφεύγουσα του δικαιώματος προσβάσεώς της σε δικαστήριο, το Δικαστήριο θα εξετάσει την αναλογικότητα του επιβληθέντος περιορισμού εν σχέσει προς τις απαιτήσεις της νομικής ασφάλειας και της ορθής απονομής της δικαιοσύνης.

23. Το Δικαστήριο επισημαίνει ότι, απορρίπτοντας ως απαράδεκτη την έφεση, ο Άρειος Πάγος τιμώρησε την προσφεύγουσα για ένα υλικό σφάλμα το οποίο προέκυψε κατά την κατάθεση του δικογράφου της εφέσεως. Ειδικότερα, κατά το ανώτατο δικαστήριο, η έφεση την οποία ήσκησε η προσφεύγουσα ήταν απαράδεκτη, επειδή στην έκθεση καταθέσεως του δικογράφου δεν αναφερόταν ότι η ενδιαφερόμενη ενεργούσε ως κληρονόμος του συζύγου της, αφού η αναφορά της ως «χήρα» του θύματος δεν αρκούσε στην περίπτωση αυτή.

24. Το Δικαστήριο εκτιμά, κατ' αρχάς, ότι η προσέγγιση αυτή δείχνει να αγνοεί τα βασικά στοιχεία του φακέλου, ο οποίος αφορούσε διαδικασία την οποία ήγειρε αρχικώς η προσφεύγουσα τόσο για λογαριασμό της όσο και για λογαριασμό του συζύγου της, όταν ακόμα ο τελευταίος ήταν εν ζωή, και ότι η προσφεύγουσα ήταν η νόμιμη εκπρόσωπος του συζύγου της λόγω της άνοιας από την οποία αυτός έπασχε. Άλλως ειπείν, κατά λογική ακολουθία προέκυπτε από τον φάκελο της υποθέσεως της οποίας επελήφθη ο Άρειος Πάγος, ότι η προσφεύγουσα δεν ενεργούσε μόνον ατομικώς αλλά και ως κληρονόμος του συζύγου της, αφού η μήνυση την οποία είχε καταθέσει, σκοπό είχε να καταγγείλει, για λογαριασμό του, απάτη της οποίας υπήρξε θύμα. Επίσης, το Δικαστήριο εκτιμά ότι θα ήταν αρκετό για τον Άρειο Πάγο να ανατρέξει στο υπόμνημα το οποίο κατέθεσε η προσφεύγουσα, προς επίρρωση της εφέσεώς της, την ίδια ημέρα που κατέθεσε και την έφεση, για να διαπιστώσει ότι η προσφεύγουσα ανέφερε σαφώς στην πρώτη σελίδα του εν λόγω υπομνήματος ότι ενεργούσε «ως μοναδική κληρονόμος του συζύγου της». Δεν θα ήταν επομένως δυνατόν να υπάρξει η παραμικρή αμφιβολία ότι, καθ' όλη της διάρκεια της διαδικασίας, η προσφεύγουσα προέβαλλε όχι μόνον τα δικά της συμφέροντα αλλά και τα συμφέροντα του συζύγου της.

25. Ανεξαρτήτως του ποιος ευθύνεται για την παράλειψη να αναφερθεί *expressis verbis* στην έκθεση καταθέσεως του δικογράφου αυτή η διπλή ιδιότητα υπό την οποία ενεργούσε η προσφεύγουσα, ζήτημα επί του οποίου οι διάδικοι διαφωνούν, τα προαναφερόμενα στοιχεία αρκούν στο Δικαστήριο για να συμπεράνει ότι ο Άρειος Πάγος επέδειξε, στην παρούσα υπόθεση, υπερβολικό φορμαλισμό, ο οποίος είχε ως συνέπεια την απόρριψη ως απαραδέκτου της εφέσεως την οποία ήσκησε η προσφεύγουσα, εμποδίζοντάς την, έτσι, εν τοις πράγμασι, να αξιοποιήσει αυτό το ένδικο μέσο που της προσέφερε το εσωτερικό δίκαιο (βλ. προς την κατεύθυνση αυτή, *Μπουλονγούρας κατά Ελλάδος*, αριθ. προσφυγής 66294/01, απόφαση της 7^{ης} Μαΐου 2004).

26. Ως εκ τούτου, το Δικαστήριο έκρινε ότι υπήρξε παραβίαση του άρθρου 6 παρ. 1 της Συμβάσεως όσον αφορά το δικαίωμα προσβάσεως της προσφευγούσης σε δικαστήριο.

III. ΕΠΙ ΤΗΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 41 ΤΗΣ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ

27. Το άρθρο 41 της Συμβάσεως ορίζει ότι:

«Εάν το Δικαστήριο κρίνει ότι υπήρξε παραβίαση της Συμβάσεως ή των Πρωτοκόλλων αυτής, και εάν το εσωτερικό δίκαιο του Υψηλού Συμβαλλομένου Μέρους δεν επιτρέπει ειμή την ατελή επανόρθωση των συνεπειών της παραβιάσεως αυτής, το Δικαστήριο χορηγεί, εν ανάγκη, στο αδικηθέν μέρος δικαία ικανοποίηση.»

A. Ζημία

28. Η προσφεύγουσα ζητά την αποκατάσταση της ηθικής ζημίας την οποία υπέστη, αλλά καλεί το Δικαστήριο να ορίσει το ποσό.

29. Η Κυβέρνηση υποστηρίζει ότι και μόνον η διαπίστωση παραβιάσεως θα συνιστούσε επαρκή δικαία ικανοποίηση όσον αφορά την ηθική ζημία.

30. Το Δικαστήριο εκτιμά ότι πρέπει να επιδικασθεί στην προσφεύγουσα το ποσό των 5.000 ευρώ για την ηθική ζημία την οποία υπέστη, πλέον οιουδήποτε ποσού ήθελε οφείλεται ως φόρος.

B. Έξοδα και δικαστική δαπάνη

31. Όσον αφορά τα έξοδα και τη δικαστική δαπάνη που πραγματοποιήθηκαν στο πλαίσιο της παρούσης διαδικασίας, το Δικαστήριο σημειώνει ότι η προσφεύγουσα δεν υποβάλλει σχετικό αίτημα. Επομένως, δεν

συντρέπει λόγος επιδικάσεως ποσού για έξοδα και δικαστική δαπάνη.

Γ. Τόκοι υπερημερίας

32. Το Δικαστήριο κρίνει ότι αρμόζει να υπολογισθούν οι τόκοι υπερημερίας βάσει του επιτοκίου της διευκολύνσεως οριακού δανεισμού της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τραπέζης, προσανυξανόμενου κατά τρεις ποσοστιαίες μονάδες.

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ, ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ, ΟΜΟΦΩΝΩΣ,

1. *Κάνει δεκτή* την προσφυγή ως παραδεκτή .
2. *Κρίνει* ότι υπήρξε παραβίαση του άρθρου 6 παρ. 1 της Συμβάσεως.
3. *Κρίνει* ότι

α) το διάδικο Κράτος υποχρεούται να καταβάλει στην προσφεύγουσα, εντός τριών μηνών από της ημερομηνίας κατά την οποία η απόφαση θα καταστεί οριστική συμφώνως προς το άρθρο 44 παρ. 2 της Συμβάσεως, 5.000 ευρώ για ηθική ζημία, πλέον οποιουδήποτε ποσού ήθελε οφείλεται ως φόρος,

β) από της εκπνοής της προθεσμίας αυτής και μέχρι της καταβολής του, το ποσό αυτό θα προσανυξάνεται με απλό τόκο ίσο προς το ισχύον κατ' αυτό το χρονικό διάστημα επιτόκιο της διευκολύνσεως οριακού δανεισμού της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τραπέζης, προσανυξανόμενο κατά τρεις ποσοστιαίες μονάδες.

4. *Απορρίπτει* το αίτημα περί δικαίας ικανοποίησης κατά τα λοιπά.

Συντάχθηκε στη Γαλλική γλώσσα, εν συνεχεία κοινοποιήθηκε εγγράφως στις 31 Ιουλίου 2008, κατ' εφαρμογή του άρθρου 77 παρ. 2 και 3 του Κανονισμού Διαδικασίας του Δικαστηρίου.

- υπογραφή -

/ Søren Nielsen /

Γραμματέας

- υπογραφή -

/ Nina Vajić /

Πρόεδρος